

Inrichting- en beheerplan Lesscher

Bornsestraat 58 Saasveld

Colofon

Inrichting- en beheerplan Lesscher

Bornsestraat 58 Saasveld

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: Ad Fontem
Contactpersoon: I. Scharenborg
                                                 Stationsstraat 37
                                                 7622 LW Borne

Projectnummer en versie: 1624, versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. P.Leemreise	Veldmedewerker(s): P.Leemreise	Rapportdatum: 22 maart 2019
Ligging projectgebied: Bornsestraat 58 te Saasveld		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten

E: info@natuurbankoverijssel.nl
Tel: 0543-451142 / 0614-435700

Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	3
1.1 Aanleiding.....	3
1.2 Doel	3
1.3 Leeswijzer	3
2 Het plangebied	4
2.1 Ligging van het plangebied.....	4
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	4
2.3 Landschap.....	5
2.4 Bodem en grondwater	5
3 Uitgangspunten voor het ontwerp.....	6
3.1 Algemeen	6
3.2 Vastgesteld eindbeeld	6
3.3 Natuurpotentie van de locatie	6
3.4 wensen initiatiefnemer	7
3.5 Inheemse beplanting en streekeigen beheervormen	7
3.6 Bouwstenen voor het plan	7
4 Inrichting en beheerplan	8
4.1 Inleiding.....	8
4.2 Het inrichtingsplan	8
4.3 Beheerplan	10

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Lesscher Installatietechniek is gevestigd aan de Bornsestraat 58 te Saasveld. Vanwege groei van het bedrijf is er behoefte aan uitbreiding van bedrijfsbebouwing. Het voornemen is om een nieuwe bedrijfshal te bouwen ten noorden van de huidige locatie. De beoogde bouwlocatie bestaat uit agrarisch cultuurland en heeft een agrarische bestemming. Om de bouw van de hal mogelijk te maken dient het bestemmingsplan gewijzigd te worden. De gemeente Dinkelland heeft aangegeven medewerking te willen verlenen aan het voornemen mits het nieuwe erf landschappelijk wordt ingepast en voldoet aan de spelregels van het KGO (Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving; provincie Overijssel). Hannink Advies heeft een voorstel voor inrichting van het nieuwe erf en compensatie in het kader van de KGO-gedachte opgesteld. Deze is akkoord bevonden door de gemeente. Voorliggend document beschrijft de wenselijke inrichtings- en beheermaatregelen om tot het wenselijke eindbeeld en landschappelijke- en ecologische kwaliteiten te komen.

1.2 Doel

In voorliggend rapport wordt de goedgekeurde inrichtingsschets van Hannink Advies, voor landschappelijke inpassing en investering in natuur- en landschapswaarden (KGO-gedachte), uitgewerkt tot een inrichtings- en beheerplan. Voorliggend rapport gaat niet uitvoerig in op de motivatie om tot het gekozen plangebied te komen. Het plangebied is in eigendom van de initiatiefnemer. Er is daarom gezocht naar een inrichting (en vervolgbeheer) van het terrein met een positief effect op natuur- en landschapswaarden. Op onderstaande afbeelding wordt het inrichtingsplan van Hannink Advies weergegeven.

Presentatie van het wenselijke eindbeeld van het plangebied na realisatie (bron: Hannink Landschapsvormgeving)

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op het plangebied waarbij onder andere ingegaan wordt op de aanwezige natuur- en landschapswaarden en landschappelijke kenmerken. In hoofdstuk drie wordt ingegaan op de bouwstenen voor het ontwerp en het wenselijke eindbeeld. In het daarop volgende hoofdstuk (hoofdstuk 4) wordt ingegaan op de nemen inrichtings- en beheermaatregelen om tot het wenselijke eindbeeld te komen.

2 Het plangebied

2.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied ligt achter de bedrijfslocatie van Installatiebedrijf Lesscher aan de Bornsestraat 58 te Saasveld. Op onderstaande luchtfoto wordt de ligging van het plangebied weergegeven.

Ligging en begrenzing van het plangebied.

2.2 Beschrijving van het plangebied

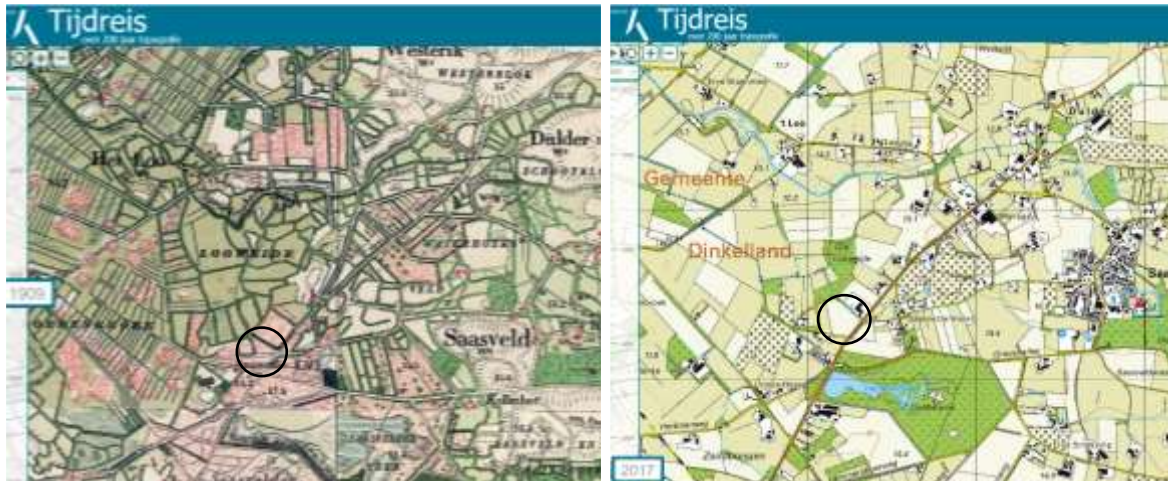
Het plangebied bestaat uit een bedrijfslocatie welke aan de noord- en noordoostzijde wordt omgeven door agrarisch cultuurland. Aan de zuidwestzijde grenst het aan een voormalige zandweg met natuurlijke opslag van bomen en struiken langs de zijden. De agrarische gronden worden intensief agrarisch gebruikt, onder andere voor de verbouw van mais. Aan de west en noordzijde grenst het agrarisch cultuurland aan een vochtig loofbos en houtsingel met zomereiken. Op onderstaande afbeelding wordt de bestaande beplanting rond het plangebied weergegeven.

Ligging van het plangebied, inclusief projectie van de nieuw te bouwen hal. Met de groene kleur wordt de bestaande beplanting aangeduid.

2.3 Landschap

Het plangebied ligt in het heideontginningslandschap, welke direct ten noorden van het plangebied over gaat in het broekontginningslandschap en het kampenlandschap verder noordelijk. De landschapstypen in en rond het plangebied wisselen elkaar op korte afstand van elkaar af, zodat in en rond het plangebied geen sprake is van een uitgesproken kenmerkend landschapstype met bijbehorende landschapskenmerken. De uitgevoerde ruilverkaveling(en) in de 20^e eeuw en opvolgende kavelverbeteringswerkzaamheden hebben veel karakteristieken van het traditionele landschap verder aangetast. Naast het verwijderen van houtsingels zijn ook bossen gerealiseerd die er vroeger niet waren. Op onderstaande afbeeldingen wordt het plangebied op historische topografische kaart anno 1909 (opname 1880) en de actuele topografische kaart anno 2017 weergegeven.

Ligging van het plangebied op de historische kaart anno 1880 (opnamedatum) en 2017. De ligging van het plangebied wordt met de cirkel aangeduid (bron: kadaster).

2.4 Bodem en grondwater

In het plangebied treffen we een veldpodzol grond aan (Hn21). Deze grondsoort bestaat uit leemarm en fijn lemig zand. Deze bodem gaat ten noorden van het plangebied over in een beekeerdgrond.

Uitsnede van de bodemkaart (bron: PDOK).

Er zijn geen nauwkeurige gegevens bekend over de actuele grondwaterstand in het plangebied. In het plangebied ligt een natuurlijke vijver/poel. Deze is maximaal 2,5 meter onder het maaiveld aangelegd en staat normaal gesproken het gehele jaar vol water. Vermoedelijk is de GHG in het plangebied 0,4-0,6 meter onder maaiveld en de GLG 2 meter onder maaiveld.

3 Uitgangspunten voor het ontwerp

3.1 Algemeen

Voor het opstellen van het inrichtingsplan voor het plangebied is gebruik gemaakt van de volgende uitgangspunten:

1. Vastgesteld eindbeeld
2. natuurpotentie van de locatie;
3. wensen initiatiefnemer;
4. inheemse beplanting en streekeigen beheervorm;

3.2 Vastgesteld eindbeeld

Als uitgangspunt voor het opstellen van voorliggend inrichtings- en beheerplan is de inrichtingsvisie zoals opgesteld door Hannink Advies. Deze visie voorziet in de volgende maatregelen:

- inpassen nieuwe bedrijfshal door de aanleg van een gemengde houtsingel direct rond de bedrijfshal;
- ontwikkelen bloem- en faunarijk grasland, beheerd als hooiland, ten noorden van de bedrijfshal;
- aanleggen poel in bloem- en faunarijk grasland. Dit grasland mag extensief begraasd worden door runderen of pony's;
- aanleggen bosmantel langs de bestaande bosrand;

3.3 Natuurpotentie van de locatie

Het plangebied bestaat uit een oud agrarisch cultuurlandschap dat begin vorige eeuw aansloot op een uitgestrekt broekontginningslandschap met hooilanden en hakhoutsingels. De agrarische cultuurgrond is reeds vele jaren agrarisch in gebruik, vermoedelijk eerst als hooi- en weiland, later ook als akker (maisteelt). De teeltlaag in het plangebied is vermoedelijk zeer voedselrijk vanwege de aangebrachte meststoffen in de afgelopen decennia.

Door (vermoedelijk) natuurlijke opslag is het perceel ten noorden van het plangebied tot bos omgevormd. Het is een vochtig, gemengd loofbos met elzen, wilgen en populieren en een weelderige ondergroei van grote brandnetel. Het plangebied ligt in het normale verspreidingsgebied van verschillende algemene- en weinig kritische vogel-, amfibieën-, grondgebonden zoogdier-, vleermuis-, planten- en insectensoorten. Het ligt buiten het normale verspreidingsgebied van bijzondere amfibieënsoorten als kamsalamander en boomkikker, maar binnen het normale verspreidingsgebied van bijzonder bosvlindersoorten als kleine ijsvogelvlinder en grote weerschijnvlinder (www.waarneming.nl).

Gelet op de ligging van het plangebied, op de overgang van het heideontginningslandschap naar het broekontginningslandschap, ten zuiden van een vochtig loofbos, liggen er kansen voor het creëren van geschikt leefgebied voor:

- voortplantingsbiotoop voor amfibieën door de aanleg van een poel;
- versterken ecologische waarde van het gebied voor (bos)vlinders, kleine zoogdieren, vleermuizen en vogels door creëren bosmantel en vergroten randlengte bos en struweel;
- vergroten areaal bloem- en faunarijk grasland door toepassen hooilandbeheer;

Links: Bosvlinders, zoals de kleine ijsvogelvlinder, profiteren van zoom- en mantelvegetatie en een kleinschalig, afwisselend landschap. Rechts: kleine watersalamander. Deze soort profiteert van nieuw voortplantingsbiotoop en kleinschalig extensief beheerd agrarisch cultuurlandschap.

Grasmus (links) en geelgors (rechts); soorten die profiteren van de voorgestelde inrichtingsmaatregelen.

Conclusie

Gelet op de ligging van het plangebied in het landschap, liggen er kansen voor het versterken van de landschappelijke- en ecologische waarde van het plangebied door het aanleggen van nieuwe landschapselementen en toegepast beheer.

3.4 wensen initiatiefnemer

De initiatiefnemer heeft aangeven het plangebied grotendeels te willen behouden als agrarisch cultuurland. Dit agrarisch natuurland mag wel een natuurdoelstelling hebben, zoals hooiland en extensief beheerd grasland. De aanleg van nieuwe landschapselementen behoren tot de mogelijkheden.

3.5 Inheemse beplanting en streekeigen beheervormen

Voor de aanleg van beplanting wordt uitsluitend gebruik gemaakt van inheems plantmateriaal, bij voorkeur allochtoon (te koop bij Bronnen). Passende beplanting in het plangebied bestaat uit boomvormers als els, es, fladderiep, wilg, populier en struweelvormers als sleedoorn, eenstijlige meidoorn, Gelderse roos, veldesdoorn en hondsroos. Tot streekeigen beheervormen van landschapselementen behoren natuurlijk bos, hakhoutbeheer, hooiland, extensief begraasd grasland.

3.6 Bouwstenen voor het plan

Om tot een inrichtingsplan voor het plangebied te komen, kunnen de volgende elementen toegevoegd worden.

- ontwikkelen bloem- en faunairijk grasland;
- Aanleg amfibieënpool;
- Aanleg bosmantel;

4 Inrichting en beheerplan

4.1 Inleiding

Op basis van (a)biotische omstandigheden, de wensen van de initiatiefnemer en de natuurlijke potentie van het plangebied voor het ontwikkelen van natuurwaarden, is een inrichtingsplan opgesteld. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de te nemen inrichtingsmaatregelen en het vervolgbeheer dat noodzakelijk is om tot het wenselijke eindbeeld met de bijbehorende natuurwaarden te komen.

4.2 Het inrichtingsplan

Op onderstaande afbeelding wordt het inrichtingsplan van het plangebied weergegeven.

Inrichtingsplan van het plangebied.

De volgende inrichtingsmaatregelen worden genomen om tot het wenselijke eindbeeld te komen.

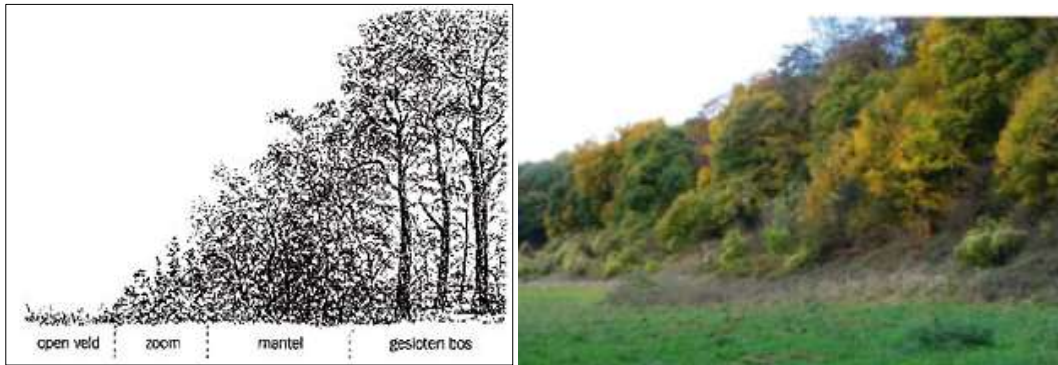
1. Aanleg amfibieënpool (aangeduid met 'J' op de inrichtingskaart)

De poel wordt dusdanig aangelegd dat deze tijdens (zeer) droge zomers droog mag vallen. Hierdoor verdwijnt de mogelijk aanwezige vis, die op den duur opduiken in amfibieënpoolen. Het streven is een maximale diepte van de poel in een gemiddeld voorjaar van 1 à 1,5 meter. De noord- en oostoever worden aangelegd met een talud van 1:10. De zuid- en westoever krijgen een talud van 1:4. De grond die vrij komt bij de aanleg van de poel wordt afgevoerd uit het plangebied. De oevers worden niet ingericht of ingezaaid. De definitieve inrichting, waaronder het ontgravingsplan, dient afgestemd te worden op de lokale grondwaterstand.

2. Aanleg bosmantel (aangeduid met 'I' op de inrichtingskaart)

Direct aansluitend aan het bos ten noorden van het plangebied, wordt een bosmantel van 1900m² ontwikkeld. De mantelzone wordt ingeplant met een gelijk gemengde aanplant van els, es, fladderiep, boswilg, vuilboom, sleedoorn, meidoorn, Gelderse roos en hondsroos. Er wordt gebruik gemaakt van driejarig plantsoen (80-120 cm) welke in een plantverband van 1,5 x 1,5 meter geplaatst wordt. Het

plantsoen wordt geplant op een voormalige akker. Er hoeft geen grondbewerking plaats te vinden om het plantsoen te planten.

Zoom-mantelvegetatie in de overgang van een lage, grazige vegetatie naar opgaand bos.

3. Bloem- en faunarijk grasland (noordzijde) (aangeduid met 'K' op de inrichtingskaart)

De noordelijke zijde van het plangebied wordt ingericht als bloem- en faunarijk grasland. Het wordt extensief begraaasd door runderen of pony's. De begrazingsdichtheid is dusdanig laag dat plaatselijk spontane opslag van bomen en struweel mogelijk is. Het huidige terrein is in gebruik als akker. Als startbeheer wordt het éénmalig ingezaaid met graszaad om de ontwikkeling van een grazige vegetatie op gang te helpen. Als zaaigoed kan gekozen worden voor mengsel van verschillende inheemse grassen en kruiden.

4. Houtsingel (aangeduid met 'H' op de inrichtingskaart)

Aanplant gemengde houtsingel. Zie voor assortiment en maatvoering bovenstaande inrichtingskaart.

4.3 Beheerplan

Om van inrichting tot het wenselijke eindbeeld te komen, inclusief bijbehorende natuurwaarden, dient het terrein beheerd te worden volgens onderstaand beheerplan.

1. Amfibieënpoeel

De poel zelf wordt niet jaarlijks beheerd. Pas wanneer deze sterk verland is, kan deze opgeschoond worden. Jaarlijks wordt 25% van de oever gemaaid, waarbij het maaisel wordt afgevoerd. Hierdoor wordt de gehele oeverzone eens in de vier jaar gemaaid. Het maaien van de oever moet voorkomen dat de oeverzone begroeid raakt met boom- en struikvormers. Mocht er sprake zijn van veel natuurlijke opslag van boom- en struikvormers, dan moet er gericht gemaaid worden om deze opslag onder de knie te houden.

2. Bosmantel

Om de bosmantel te behouden als een structuurrijke, geleidelijke overgang van korte, grazige vegetatie naar opgaand bos, wordt de bosmantel beheerd als hakhout. De bosmantel wordt telkens voor maximaal ¼ deel afgezet, waarna de beplanting weer zal uitlopen. De beplanting wordt iedere 10 à 15 jaar afgezet. Delen van de bosmantel worden afgezet met tussenpozen van 2 jaar, zodat een volledige beheercyclus 8 jaar duurt. Het tak- en tophout wordt op een ril in het element gelegd of afgevoerd. Indien tak- en tophout versnipperd wordt, worden de snippers afgevoerd.

3. bloem- en faunairijk grasland

Het bloem- en faunairijk grasland wordt niet bemest en er worden geen pesticiden of herbiciden toegepast. Het noordelijke deel wordt extensief begraasd, het zuidelijk deel wordt gemaaid (hooilandbeheer) waarbij het maaisel wordt afgevoerd. De vegetatie wordt in de 2^e helft van juni gemaaid. De veebezetting in het noordelijke deel is dusdanig laag, dat natuurlijke opslag van bomen en struiken mogelijk is. Gelet op de oppervlakte is dient de begrazing slechts in een periode in het jaar toegepast te worden, bijvoorbeeld juli-september.

5. Houtsingel

De houtsingel wordt beheerd als hakhoutsingel met overstaanders. De beplanting wordt periodiek afgezet waarna deze weer zal uitlopen. De boomvormers worden als overstaander gespaard. Tak- en tophout wordt uit het element verwijderd.